

## POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa Bank spółki akcyjnej w W.  
przeciwko T. B.  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym 13 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,  
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku  
z 29 kwietnia 2021 r., sygn. akt V ACa 85/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 4067 (cztery tysiące sześćdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie

i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 29 kwietnia 2021 r. (sygn. akt V ACa 85/21) pozwany T. B. oparł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłankach określonych przez art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że wyróżnione w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wykazują merytoryczną odrębność. Przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Natomiast przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy.

We wniesionej skardze kasacyjnej skarżący, nie dostrzegając merytorycznej odmienności pomiędzy przesłankami ujętymi w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., łącznie w odniesieniu do tych przesłanek ujmuje uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, co godzi we właściwe ujęcie wymogów konstrukcyjnych wniosku, o którym mowa w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. Dostrzec bowiem należy, że we

wniesionym środku zaskarżenia wskazując na argumenty przemawiające za jego przyjęciem do rozpoznania skarżący powołuje się na istnienie - występujących przy wykładni art. 75c ust. 1 i 2 pr. bank. - zagadnień problemowych dotyczących obowiązków informacyjnych banku wobec kredytobiorcy oraz dopuszczalności zastrzegania przez bank warunku w jednostronnej czynności prawnej obejmującej wypowiedzenie umowy kredytu i jednocześnie wobec owych zagadnień problemowych wskazuje, że są one rozbieżnie postrzegane z perspektywy orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych. Przy takim ujęciu argumentacyjnym już *ab initio* stwierdzić należy, że brak jest podstaw do uznania, iż ferowane przez skarżącego kwestie problemowe dotyczące wykładni art. 75c ust. 1 i 2 pr. bank. mają walor „nowości” i uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.

O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przesądza także powołanie się przez skarżącego na przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. Podkreślić bowiem należy, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN, 2002, nr 7, s. 10). Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, nie publ., z 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, nie publ., z 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, nie publ.).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazuje na występowanie rozbieżności w orzecznictwie sądowym dotyczących realizacji przez bank obowiązków informacyjnych odnoszących się do czynności z art. 75c pr. bank. Dostrzec jednak należy, że analiza przywołanego w skardze kasacyjnej orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych wskazuje, iż podnoszone przez skarżącego rozbieżności merytoryczne w przedmiotowej kwestii mają w swej istocie charakter pozorny, a także nie są

bezpośrednio powiązane z okolicznościami faktycznymi przyjętymi przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku dla potrzeb wydania zaskarżonego orzeczenia, a którymi to ustaleniami Sąd Najwyższy – na podstawie art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c. – jest związany w ramach postępowania kasacyjnego. W orzecznictwa sądowego podejmowanego na tle art. 75c pr. bank wynika zgodne podejście, że wezwanie do dokonania spłaty zobowiązania, informacja o możliwości zrestrukturyzowania zadłużenia, a także oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu przez bank powinno być sformułowane jednoznacznie w stopniu wykluczającym występowanie po stronie kredytobiorcy wątpliwości do co skutków prawnych przedstawianych informacji oraz składanych przez bank oświadczeń woli. Uchybienie temu obowiązkowi prowadzi do bezskuteczności oświadczenia banku o wypowiedzeniu umowy kredytu (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 18 czerwca 2021 r., IV CSKP 92/21, nie publ., z 27 listopada 2019 r., II CSK 723/18, nie publ., z 8 września 2016 r., II CSK 756/15, nie publ., z 24 września 2015 r., V CSK 698/14, nie publ. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2021 r., V CSK 257/20, nie publ.). W sprawie Sąd Apelacyjny ustalił zaś, że z treści oświadczenia banku o wypowiedzeniu umowy kredytu złożonego w piśmie z 18 stycznia 2019 r. jednoznacznie wskazano, iż skarżący mógł dokonać spłaty zadłużenia w wysokości określonej w treści przedmiotowego pisma w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania oraz, że jeżeli tego nie uczyni to nastąpi wypowiedzenie umowy przez bank z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, rozpoczynającego się od dnia, w którym upłynął wskazany termin 14 dni wyznaczony na spłatę zadłużenia. W związku z tym Sąd Apelacyjny – uznając za prawnie dopuszczalne rozwiązanie umowy kredytu z zastrzeżeniem warunku – przyjął, że sytuacja prawna skarżącego została określona przez bank (kredytodawcę) w piśmie z 18 stycznia 2019 r. w sposób niebudzący wątpliwości co do konsekwencji braku spłaty jego zobowiązań. *Ergo* brak było podstaw do uznania, że oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy kredytu – w związku z niewłaściwym zrealizowaniem obowiązków z art. 75c pr. bank. – było bezskuteczne.

W świetle obecnego stanu judykatury Sądu Najwyższego bezzasadne jest także twierdzenie skarżącego o występowaniu rozbieżności do co dopuszczalności zastrzeżenia w treści czynności prawnej warunku odnoszącego się do spełnienia

bądź niespełnienia świadczenia przez jedną ze stron nawiązanego stosunku prawnego. Zwrócić bowiem należy uwagę, że już w postanowieniu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 22 marca 2013 r., III CZP 85/12 (OSNC 2013, nr 11, poz. 132) wyrażono stanowisko, że dopuszczalne (co do zasady) jest dokonanie czynności prawnej zawierającej zastrzeżenie, że jej skutek zależy od skorzystania z uprawnienia lub woli wykonującego zobowiązanie, a zdarzenie zależne od zachowania strony może polegać na spełnieniu lub niespełnieniu świadczenia. Zastrzeżenie to podlega ocenie na podstawie art. 353<sup>1</sup> k.c., z uwzględnieniem normatywnej konstrukcji warunku określonej w art. 89 k.c. Pogląd ten jest obecnie konsekwentnie przyjmowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 9 grudnia 2021 r., III CSKP 164/21, nie publ., z 26 maja 2021 r., I CSKP 48/21, OSNC 2022, nr 3, poz. 30, z 12 maja 2021 r., IV CSKP 11/21, nie publ., z 8 września 2016 r., II CSK 750/15, nie publ. i z 24 września 2015 r., V CSK 698/14, nie publ. oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 czerwca 2022 r., I CSK 1586/22, nie publ., z 30 kwietnia 2021 r., I CSK 66/21, nie publ. i z 25 czerwca 2020 r., V CSK 56/20, nie publ.).

Brak także podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. W tym względzie wskazać należy, że wyróżniona w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi bowiem wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. (zob.

postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, nie publ.). Tych wymogów nie spełnił skarżący wywodząc oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.) z twierdzenia, że złożone mu przez powodowy bank oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu zawarte w piśmie z 18 stycznia 2019 r. nie było dostatecznie jasne i zrozumiałe dla przeciętnego konsumenta. Stosowne twierdzenie stanowi bowiem próbę – niedopuszczalnego ze względu na brzmienie art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. – kwestionowania ustaleń faktycznych sądu drugiej instancji. Z uzasadniania zaskarżonego wyroku wynika bowiem, że treść oświadczenia z 18 stycznia 2019 r. była jednoznaczna i nie mogła zbudzać po stronie pozwanego wątpliwości co do skutków prawnych wynikających z jego złożenia. Zastrzeżona w nim także 14-dniowy termin na spełnienie wymagalnego zadłużenia. Jedynie we wcześniejszych pismach wzywano pozwanego do zapłaty zadłużenia w terminach 7 dni.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego pomiędzy stronami orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w zw. z art. 99, 391 § 1 i 398<sup>21</sup> k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

[as]